

Ülevaade tööjõu-uuringust Eesti haiglaapteekides

Eesti Haiglaapteekrite Selts (EHAS) on haiglaapteekreid ja teisi praktilisest haiglafarmaatsiast huvitatuid isikuid koondav erialaorganisatsioon. Seltsi arengustrateegia aastateks 2023—2026 näeb ette seltsi tegevusi, mis toetavad haiglaapteegi teenuse jätkusuutlikkust, sealhulgas (haigla) farmaatsia populariseerimist. Käesoleva aasta septembris viis selts läbi kõiki haiglaapteekreid hõlmava demograafilise uuringu, mille eesmärk oli välja selgitada haiglaapteekide tööjõuressurss ja hinnata võimalikke tööjõuga seotud trende lähiaastate perspektiivis. Uuringusse olid kaasatud kõikide haiglavõrgu arengukava haiglate apteegid ning ravimiseaduse mõistes haiglaapteekidega võrdsustatud apteegid.

Marko Urbala

juhatuse esimees

Eesti Haiglaapteekrite Selts,
proviisor

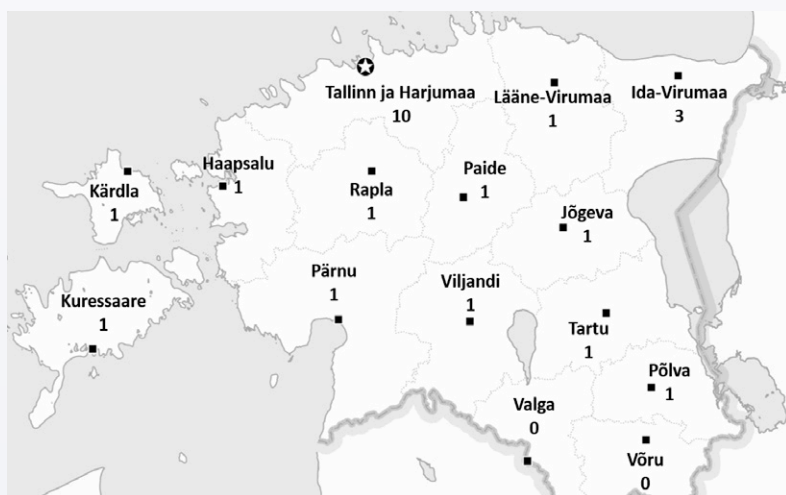
SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla

Tabel 1. Haiglaapteekrite jaotus piirkonniti.

Linn/maakond	Apteegid maakonniti	Proviisorid	Farmatseudid	Apteekreid kokku	Piirkondlik jaotus	Erihariduseta töötajad
Tallinn ja Harjumaa	9	35	16	51	47%	21
Tartu	1	17	8	25	23%	13
Ida-Virumaa	3	6	4	10	9%	4
Pärnu	1	6	0	6	6%	3
Rapla	1	1	0	1	1%	0
Haapsalu	1	2	0	2	2%	0
Jõgeva	1	1	0	1	1%	0
Paide	1	1	1	2	2%	0
Põlva	1	1	1	2	2%	2
Rakvere	1	1	1	2	2%	1
Viljandi	1	3	0	3	3%	2
Kuressaare	1	2	0	2	2%	1
Kärdla	1	1	0	1	1%	0
Kokku	23	77	31	108		47

30

Joonis 1. Haiglaapteekide paiknemine Eestis.

Haiglaapteegid Eestis

Ravimiameti tegevuslubade registri andmetel on 2023. aasta septembri seisuga väljastatud 22 haiglaapteegi tegevusluba, mis hõlmab koos haruaapteekidega kokku 24 tegutsemiskohta. Kahes haiglavõrgu arengukava haiglas – Lõuna-Eesti Haiglas ja Valga Haiglas – haiglaapteek puudub. Nende haiglate koosseisus töötab apteeker. Haiglaapteekide paiknemine piirkonniti on esitatud joonisel 1.

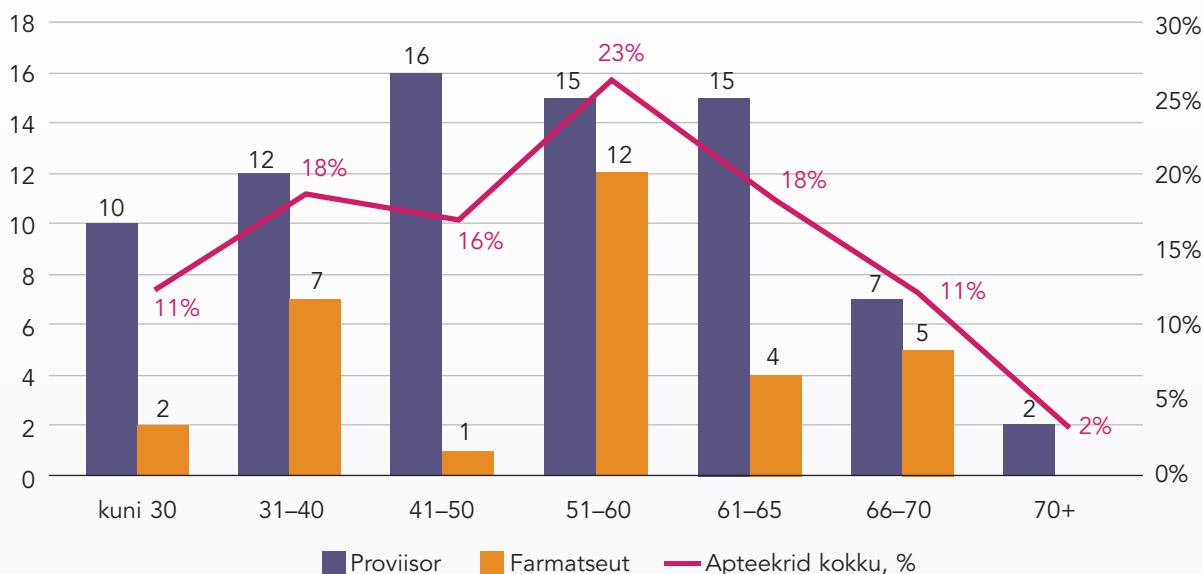
Haiglaapteekrid Eestis

Kokku töötab Eesti haiglaapteekides 108 apteekrit – 77 proviisorit ja 31 farmatseuti. 80% praktiseerivatest haiglaapteekritest on koondunud kolme suuremasse piirkonda: Tallinn/Harjumaa, Tartu ja Ida-Virumaa, kus kokku tegutseb 13 haiglaapteeki (56%). Nende piirkondade apteekrite arvu mõjutavad suured piirkondlikud haiglad (TÜK, PERH) ja keskhaiglad (ITK), kus apteegi personali moodustavad enam kui 15 haiglaapteekrit. Eesti

ülejäanud piirkondade haiglaapteegid on valdavalt 1–2 erialatöötajaga maakonnahaiglate apteegid. Lisaks haiglaapteekritele leiavad üle Eesti haiglaapteegis rakendust ka 47 abipersonalina klassifitseeruvat töötajat. Haiglaapteekrite jaotus maakonniti on esitatud tabelis 1.

Haiglaapteekrite vanuseline koosseis

Mõistmaks lähiaastate trende haiglaapteekrite isikulise koosseisu vanusest tulenevate võimalike muutuste kohta, uurisime apteekrite vanuselist koosseisu nii apteekide kui ka piirkondade lõikes. 11% apteekritest on vanuses kuni 30 aastat, 58% apteekritest vanusevahemikus 31–60 aastat ning 31% apteekritest vanemad kui 60 aastat. Uuringu käigus vaatasime detailsemalt üle 60-aastaste apteekrite paiknemist piirkonniti (loe: paiknemist väljaspool tõmbesektsiooni) ning apteegitöötajate arvu kõrgema tööstaaziga töötajatega apteekides. Teada on, et Eestis leidub mitmeid haiglaapteeki, kuhu lähiajal oodatakse asendust pensionile suunduvate apteekrite asemele. Kui suuremates keskustes ei ole apteekri leidmine pikemas

Joonis 2. Haiglaapteekrite vanuseline koosseis.

NOPPEID VASTUSTEST, MIKS TÖÖTADA APTEEKRIINA HAIGLAAPTEEGIS

- Tööaeg esmaspäevast reedeni, vabad nädalavahtused
- Töö on huvitav ja vaheldusrikas, ei teki rutiini
- Hea võimalus erialaseks arenguks
- Silmaringi laiendav võrgustik teiste tervishoiutöötajatega
- Võimalus sisustada ise oma erialast tööaega
- Haiglates on head töö- ja olmetingimused
- Haiglaapteekide ja haiglaapteekrite hea maine
- Haiglaapteekritel on tugev ja toetav erialaorganisatsioon
- Puhkus 35 päeva, soodustused töötajatele

perspektiivis väga suur probleem, siis apteekri(te) suundumine pensionile mõnes 1–2 töötajaga maakonnahaiglas võib olla haiglatele tõsine peavalu.

Proviisorite ja farmatseutide vanuseline koosseis on esitatud joonisel 2.

Haiglaapteekrite tööstaaž

Uuringus küsisime infot ka haiglaapteekrite tööstaaži kohta. Üldistatud järeldustest selgub, et

Tabel 2. Haiglaapteekrite tööstaaž.

Tööstaaž	< 5 a	5–10 a	> 10 a
Proviisorid	25%	4%	71%
Farmatseudid	13%	29%	58%

haiglaapteekide personali iseloomustab stabiilsus oma töökohal. 71% proviisoritest ja 58% farmatseutidest on haiglaapteegi süsteemis töötanud enam kui 10 aastat. See näitab, et haiglaapteegis töötamisega ollakse rahul ning tööjõu liikuvus haiglaapteekides ei ole probleemiks. Positiivse vastukaaluna kõrgele tööstaažile näeme ka noorte spetsialistide tööle asumist viimase viie aasta jooksul. Apteegitöötajate tööstaaž on toodud tabelis 2.

Kokkuvõte

Eesti riigi ravimipoliitika dokumendis aastani 2030 on selgelt sõnastatud, et haiglaapteegi teenus peab olema tagatud igas haiglavõrgu arengukava haiglas ja praegu see ka nii on – haiglates, kus puudub haiglaapteek, on olemas haiglaapteeker. Rõõmustav on, et palju noori spetsialiste on viimastel aastatel alustanud või jätkanud oma karjääri just haiglaapteegis. Teisalt teatakse igas

haiglaapteegis, kus tegeletakse uue apteekri leidmisega, kuivõrd suure väljakutsega on tegemist. Kui näiteks suurtes haiglates ei ole proviisori leidmine väga keeruline, siis vastupidine on olukord farmatseutide erialal. Nii nagu tervishoiusektori teistel erialadel, ei ole ka meie sektoris lihtne leida tööjõudu tõmbekeskustest kaugemates piirkondades. Arvestades haiglaapteekrite vanuselist koosseisu, tuleb meil lähiaastatel kõvasti pingutada uute töötajate leidmise nimel. Kindlasti on siin olulisi edufaktoreid, millele selt-sina peame keskenduma, eeskätt haiglaapteekri töö väärtustamine nii haiglates kui farmaatsiasektoris tervikuna. Siiski oleme tuleviku osas positiivsed – haiglaapteekri töö on põnev ja väljakutseid pakuv nii suures kui väikeses haiglas!

Autor tänab kõiki uurimuses osalenud haiglaapteekide juhatajaid.

Lisainfot seltsi ja haiglaapteekrite tegevuste kohta leiab www.ehas.ee. 🌱